

## INSPECTIEVERSLAG OVER DE DOORLICHTING

|                                             |                                                                               |
|---------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| Niveau                                      | SO                                                                            |
| Instellingsnummer                           | 47944                                                                         |
| Instelling                                  | K.A.                                                                          |
| directeur                                   | Christine DE WALSCHE                                                          |
| adres                                       | Eikelstraat 41 9900 EEKLO                                                     |
| telefoon                                    | 09-377.13.66                                                                  |
| fax                                         | 09-378.30.87                                                                  |
| e-mail                                      | KA.EEKLO@g-o.be                                                               |
| website/URL                                 | <a href="http://www.sgr23-meetjesland.be">http://www.sgr23-meetjesland.be</a> |
| Inrichtende macht/Bestuur                   | Het Gemeenschapsonderwijs 960104                                              |
| adres                                       | Emile Jacqmainlaan Alhambragebouw 20 1000<br>BRUSSEL-STAD                     |
| Overkoepelende structuur                    | SG Eeklo-Maldegem-Zelzate 111559                                              |
| Tijdstip doorlichting                       | van 2 juni 2009 tot 5 juni 2009                                               |
| Samenstelling inspectieteam                 |                                                                               |
| Inspecteur-verslaggever                     | Trui Van Rie                                                                  |
| Teamleden                                   | Reginald Leper<br>Walter Van den Brandt<br>Roos Van Der Gucht                 |
| Deskundige(n) behorend tot de administratie | nihil                                                                         |
| Externe deskundige(n)                       | nihil                                                                         |
| Datum van bespreking met de instelling      | 26 juni 2009                                                                  |

## INHOUDSOPGAVE

|     |                                                        |    |
|-----|--------------------------------------------------------|----|
| 1   | INLEIDING .....                                        | 3  |
| 2   | RELEVANTE KENMERKEN .....                              | 4  |
| 3   | FOCUS VAN DE DOORLICHTING .....                        | 5  |
| 3.1 | Vakken en /of studierichtingen in de focus .....       | 5  |
| 3.2 | Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus .....  | 6  |
| 3.3 | Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus .....  | 6  |
| 4   | KWALITEITSPROFIEL .....                                | 7  |
| 5   | RESULTATEN .....                                       | 9  |
| 5.1 | (Leer)prestaties .....                                 | 9  |
| 5.2 | Schoolloopbaan .....                                   | 13 |
| 5.3 | Outcomes .....                                         | 13 |
| 5.4 | Tevredenheid .....                                     | 13 |
| 6   | ASPECTEN VAN DE WERKING .....                          | 14 |
| 6.1 | Algemeen .....                                         | 14 |
| 6.2 | Personeel .....                                        | 14 |
| 6.3 | Logistiek .....                                        | 14 |
| 6.4 | Onderwijskundig .....                                  | 14 |
| 7   | STERKTES EN ZWAKTES .....                              | 16 |
| 7.1 | Relevante aspecten waarin de school goed is .....      | 16 |
| 7.2 | Relevante aspecten die de school kan verbeteren .....  | 16 |
| 7.3 | Relevante aspecten die de school moet verbeteren ..... | 16 |
| 8   | ADVIES .....                                           | 17 |
| 9   | REGELING VOOR HET VERVOLG .....                        | 19 |

## 1 INLEIDING

Van 2 juni 2009 tot 5 juni 2009 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen. Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op de naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne.

Zij heeft niet de bevoegdheid om individuele personeelsleden te evalueren.

Het toezichtskader dat de inspectie daarvoor gebruikt is het CIPO-model:

- Context: factoren waarop de instelling weinig of geen invloed heeft (bijv. inplanting, wetgeving);
- Input: menselijk potentieel, onderwijsaanbod en materiële middelen;
- Proces: de manier waarop de instelling haar doelstellingen nastreeft;
- Output: de mate waarin de instelling haar doelstellingen bereikt.

Tijdens een doorlichting voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de kwaliteitsaspecten die onderzocht worden. De selectie daarvan gebeurt op basis van een vooronderzoek. Dan volgt de synthese in een kwaliteitsprofiel. Het volgende hoofdstuk beschrijft de resultaten. De vooraf vastgelegde procesindicatoren worden dan beoordeeld. In een conclusie worden dan sterke punten, werkpunten en dringende actiepunten opgesomd, waarna een advies aan de overheid wordt geformuleerd. Het verslag eindigt met de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het doorlichtingsverslag resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- beperkt gunstig;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres [www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen](http://www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen) of op [www.schooldoorlichting.be](http://www.schooldoorlichting.be).

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

## **2        RELEVANTE KENMERKEN**

- recente of frequente directiewissel(s)
- groot aantal leerlingen met leerachterstand
- aanwezigheid andere scholen in de onmiddellijke omgeving

### 3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek heeft de inspectie vakken/studierichtingen en de procesindicatoren geselecteerd die in aanmerking komen voor onderzoek tijdens de doorlichting. De geselecteerde items zijn aangeduid met 'J' of met 'X'.

#### 3.1 Vakken en /of studierichtingen in de focus

47944 - K.A. te Eeklo

VOET/VOOD

##### VAKKEN BASISVORMING DL-f

|                             |   |
|-----------------------------|---|
| Aardrijkskunde              |   |
| Biologie                    |   |
| Chemie                      |   |
| Engels                      |   |
| Frans                       |   |
| Fysica                      |   |
| Geschiedenis                |   |
| Lichamelijke opvoeding      |   |
| Maatschappelijke vorming    |   |
| Muzikale opvoeding          |   |
| Natuurwetenschappen         | J |
| Nederlands                  |   |
| Nederlands voor nieuwkomers |   |
| Plastische opvoeding        |   |
| Project algemene vakken     |   |
| Technologische opvoeding    |   |
| Wiskunde                    |   |

##### Aanbod per graad, onderwijsvorm, studiegebied en studierichting DL-f

|          |                                  |                                 |   |
|----------|----------------------------------|---------------------------------|---|
| 1e graad |                                  | A                               |   |
| 1e graad |                                  | B                               | J |
| 1e graad |                                  | Grieks-Latijn                   |   |
| 1e graad |                                  | Handel                          |   |
| 1e graad |                                  | Latijn                          |   |
| 1e graad |                                  | Mode - Verzorging-voeding       |   |
| 1e graad |                                  | Moderne wetenschappen           | J |
| 2e graad | ASO Algemeen secundair onderwijs | Economie                        |   |
| 2e graad | ASO Algemeen secundair onderwijs | Humane wetenschappen            |   |
| 2e graad | ASO Algemeen secundair onderwijs | Latijn                          |   |
| 2e graad | ASO Algemeen secundair onderwijs | Wetenschappen                   |   |
| 2e graad | ASO Sport                        | Sport                           |   |
| 2e graad | BSO Personenzorg                 | Verzorging-voeding              |   |
| 2e graad | TSO Handel                       | Handel                          |   |
| 2e graad | TSO Sport                        | Lichamelijke opvoeding en sport |   |
| 3e graad | ASO Algemeen secundair onderwijs | Economie-moderne talen          |   |
| 3e graad | ASO Algemeen secundair onderwijs | Economie-wiskunde               |   |
| 3e graad | ASO Algemeen secundair onderwijs | Humane wetenschappen            | J |
| 3e graad | BSO Personenzorg                 | Verzorging                      | J |
| 3e graad | TSO Handel                       | Informatiebeheer                |   |
| 3e graad | TSO Sport                        | Lichamelijke opvoeding en sport | J |

### 3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus

#### Algemeen

##### Leiderschap

##### Visie

##### Besluitvorming

##### Kwaliteitszorg

Zelfevaluatie

Kwaliteitssysteem

#### Personeel

##### Personeelsbeheer

Personeelsorganisatie

Evaluatiesysteem

##### Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Deskundigheidsbevordering

#### Logistiek

##### Materieel beheer

Financiële middelen

Kostenbeheersing In/curs

Uitrusting

Infrastructuur

##### Welzijn

Veiligheid

Gezondheid en hygiëne

Milieu

Werken/stages

#### Onderwijskundig

##### Curriculum

Onderwijsaanbod

Onderwijsorganisatie

##### Begeleiding

Afstemming andere partners

Leerbegeleiding

X

Loopbaanbegeleiding

Socio-emotionele begeleiding

##### Evaluatie

Evaluatiepraktijk

X

Rapporteringspraktijk

### 3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus

#### Output

##### Schoolloopbaan

Rendement

X

Toegang tot onderwijs

##### Outcomes

Vervolgonderwijs

Aansluiting arbeidsmarkt

##### Tevredenheid

Leerlingen

Personeel

Partners

## 4 KWALITEITSPROFIEL

De school legt veeleer zwakke resultaten voor. Deze vaststelling kan enerzijds maar correct begrepen worden tegen de achtergrond van de instroom. Ongeveer de helft (49 %) van de totale schoolpopulatie heeft schoolse achterstand. Het fenomeen van schoolse achterstand tekent zich van bij de aanvang af: 36 % van de leerlingen in de A-stroom en 67 % van de leerlingen in de B-stroom van de eerste graad heeft reeds vertraging opgelopen. Anderzijds tonen de gegevens over de uitgereikte attesten aan dat de school de achterstand verder opbouwt. Niet minder dan 17 % van de leerlingen loopt tegen een C-attest aan en moet het leerjaar overzitten. Dit geldt voor alle graden en alle onderwijsvormen. Het aantal C-attesten is dan ook hoger dan de referentiegegevens (gemiddelden van scholen in gelijkaardige Vlaamse regio's). Eén van de verklaringen voor dit probleem moet gezocht worden in het oriënteringsbeleid van de school: leerlingen worden niet ge(her)oriënteerd aan de hand van B-attesten. Ze maken slechts 1 % van alle eindbeslissingen uit. Uit het onderzoek naar de motivering van de B- en C-attesten blijkt daarenboven dat de school zich weinig of niet verantwoordt over de genomen beslissingen. Dit druist in tegen de regelgeving. Ook wat de uitgestelde beslissingen betreft, slaagt de school er niet in om de regelgeving correct toe te passen.

Dat bovenstaande vaststellingen wijzen in de richting van het onvoldoende bewaken van de eigen onderwijskwaliteit blijkt uit het feit dat het vorige doorlichtingsverslag rapporteert over dezelfde feiten en pijnpunten. De school is er al die tijd niet in geslaagd haar attestering alsook haar uitgestelde beslissingen in vraag te stellen en bij te sturen. Met ingang van dit schooljaar heeft de school onder impuls van de nieuwe schoolleiding een aantal zelfkritische bedenkingen geformuleerd over de relatie tussen het rendement en de evaluatiepraktijk. Er zijn voor het eerst een beperkt aantal afspraken ontwikkeld over de leerlingenevaluatie op schoolniveau. Gelet op het recent karakter van deze maatregelen blijft de vraag naar effecten onbeantwoord.

De onvoldoende doordachte evaluatiepraktijk gaat hand in hand met weinig krachtig uitgebouwde vormen van leerbegeleiding. In de eerste graad is er werk gemaakt van leren leren, maar de aanpak is te divers en versnipperd. In de bovenbouw zijn er waardevolle aanzetten in het kader van het seminarie en de onderzoekscompetentie. De aandacht voor vormen van zelfsturend leren blijven evenwel sterk leraargebonden en zijn onvoldoende op elkaar afgestemd. Door het ontbreken van leerlijnen leren leren komen de verwachtingen en de referentiekaders op schoolniveau onvoldoende uit de verf.

De knelpunten in het evaluatiebeleid en de leerbegeleiding zijn illustratief voor het tekort aan interne kwaliteitszorg. De huidige schoolleiding heeft vanuit het bewustzijn van de noodzaak van kwaliteitsbewaking initiatieven ontwikkeld om gegevens te verzamelen en in kaart te brengen. Deze initiatieven betreffen de gevolgde nascholingen, de instroom van leerlingen, de schoolloopbaan, de eindbeslissingen van de delibererende klassenraden, de resultaten van de leerlingen in het vervolgonderwijs, de aanpak van het methodeonderwijs in de eerste graad, de werking rond gelijke onderwijskansen, ... Voor een beperkt aantal aspecten is reeds een actieplan ontwikkeld, maar de meest essentiële domeinen blijven onontgonnen terrein.

Wat het studiepeil betreft, blijkt dat het onderzoek van de verschillende vakken van de basis- en specifieke vorming een wisselend beeld oplevert. Voor sommige vakken is het studiepeil behoorlijk tot goed, terwijl andere vakken amper of niet voldoen aan de kwaliteitseisen die in de leerplannen en de eindtermen vervat zitten. Deze verschillen zijn in een aantal gevallen leraargebonden, maar de onvoldoende doorgedreven leerplangerichtheid vindt ongetwijfeld ook een verklaring in het gebrek aan een gedegen schoolbeleid. Er is in het verleden te weinig aandacht besteed aan nascholing, professionele vakgerichte en vakkendoorbreekende samenwerking alsook aan een gefundeerde en weloverwogen leerlingenevaluatie. Met de oprichting van het methodeonderwijs in de eerste graad is voor het eerst bewust werk gemaakt van een onderwijskundig project, maar het blijft kleinschalig en geïsoleerd en wordt merkwaardig genoeg niet aangeboden aan die leerlingengroep (B-stroom) die er het meest nood aan heeft. Momenteel is het elan breder en krachtiger geworden. De nieuwe initiatieven wijzen op een zichtbare toename van het beleidsvoerend vermogen en van de professionele dynamiek van het lerarenteam. Gelet op de opgelopen achterstand blijven de uitdagingen evenwel aanzienlijk.

Ook in de onderwijsorganisatie zijn er factoren terug te vinden die het studiepeil tot op een zeker niveau hypothekeren. Vooreerst zorgt de lage bezettingsgraad van de meerderheid van de studierichtingen voor talrijke samenstellingen. De leerplanrealisatie in de graadsklassen verloopt omwille van plannings- en doseringsproblemen zeker niet altijd optimaal. Bovendien hebben de vakgroepen nog weinig of geen constructieve initiatieven ontwikkeld die inspelen op de heterogeniteit eigen aan graadsklassen. Ondanks de kleine lesgroepen is de aandacht voor differentiëren, individualiseren en remediëren ondermaats. Daarenboven gaat veel kostbare onderwijstijd verloren: er zijn problemen met te laat komen, afwezigheden,

uitgebreide examenperiodes, ook voor de B-stroom en het BSO en de organisatie van de stages in BSO, III. Tot slot houdt de huidige schoolorganisatie, zeker voor de studierichting Lichamelijke opvoeding en sport, te weinig rekening met het optimaal gebruik van de infrastructuur. Daardoor worden kostbare kansen voor een versterking van de leerplanrealisatie gemist.

## 5 RESULTATEN

### 5.1 (Leer)prestaties

Het onderzoek van de (leer)prestaties levert voor de studierichtingen/vakken in de focus volgende conclusies op in verband met het **realiseren** van eindtermen en leerplannen:

#### Fysica en wetenschappelijk werk fysica in de A-stroom van de eerste graad

Voldoet

Vaststellingen

- De meeste leerlingen verwerven de leerplandoelstellingen maar de leerplanrealisatie verschilt sterk naargelang de klasgroep. De oorzaak ligt vooral in de werkboekgerichte (in plaats van leerplangerichte) lessen en in de jaarplanning die op meer lesweken rekent dan er effectief beschikbaar zijn. De leerlingen van de leefschool bereiken door de actievare werkvormen een hoger studiepeil dan de leerlingen van de 'traditionele' klas.
- Aan de opgelegde leerlingenpractica (vooral optica) en het opstellen van een wetenschappelijk verantwoord verslag wordt nog te weinig aandacht geschonken. De vakgroep heeft nochtans een uitstekend verslagsjabloon uitgewerkt. Door het beperkte aantal practica komt het onderzoekend leren onvoldoende aan bod. Een deel van de leerlingen krijgt bovendien les in een lokaal (F105) dat niet voldoet aan alle veiligheidsvoorwaarden verbonden aan wetenschapslokalen en aan de vereisten van het leerplan (2003/006, p. 19). De goed geformuleerde vragen in de leergesprekken daarentegen, stimuleren wel het probleemoplossend denken.
- De evaluatie is overwegend gericht op kennisreproductie en is daardoor onvoldoende valide als meetinstrument voor het bereiken van de leerplandoelstellingen. Uit de bijgewoonde lessen blijkt wel dat globaal de leerlingen voldoende inzicht hebben in de leerstof.
- De leerlingenresultaten zijn behoorlijk. Er zijn weinig tekorten op jaarbasis.

#### Natuurwetenschappen in de B-stroom van de eerste graad

Voldoet

Vaststellingen

- De ontwikkelingsdoelen en de daaraan verbonden leerplandoelstellingen worden behoorlijk nagestreefd.
- De leerstof wordt thematisch aangeboden via een geschikt werkboek. De leerlingen verwerven inzicht in de levende en niet-levende natuur door eenvoudige verschijnselen uit de leefomgeving waar te nemen, te benoemen, te ordenen en te verklaren.
- Situaties waarbij de leerlingen echt kansen krijgen om zelf te ontdekken, te ervaren, te exploreren en al spelend te onderzoeken zoals het leerplan het vraagt, komen nog te weinig voor. Het lokaal is daar trouwens niet geschikt voor (F105).
- De evaluatie is onvoldoende aangepast aan de eigenheid van de B-stroom. Meten of deze leerlingen grotere leerstofgehele kunnen verwerken door het afnemen van examens, heeft weinig zin. De leerlingenresultaten zijn dan ook veeleer zwak. Het aantal tekorten op jaarbasis lag vorig jaar relatief hoog. De school zal deze evaluatiepraktijk bijsturen.

#### Studierichting Humane wetenschappen

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplandoelstellingen voor cultuurwetenschappen worden globaal genomen op een behoorlijke wijze gerealiseerd. De aandacht is vrij evenwichtig gespreid over de verschillende componenten waarrond de doelen zijn geclusterd. Sommige doelen krijgen een groter gewicht dan andere, maar de combinatie van een componentgeoriënteerde en een geïntegreerde benadering staat garant voor een studiepeil dat zowel in de breedte als in de diepte voldoet. De leerlingen doorlopen een curriculum waarin begrippen,

relaties, denkkaders en structuren tot een coherent geheel van vakspecifieke kennis worden samengebracht.

- De leerplandoelen voor gedragswetenschappen worden in voldoende mate gerealiseerd. In III, 1 doen zich geen noemenswaardige problemen voor, maar in III, 2 is er mede omwille van tijdsdruk en een onvoldoende doordachte planning een tekort voor de component expressie die onbehandeld blijft. De doelen in verband met het thema emoties worden niet gerealiseerd. Opdat dit geen structureel tekort zou worden, is bijsturing aan de orde. Ook de verantwoording over leerplanrealisatie is zwak. Er zijn geen leerlingennotities en het bestaande leerboek blijft omwille van hergebruik oningevuld. De leerlingenagenda's zijn heel summier en dikwijls onnauwkeurig ingevuld. Meestal verwijzen ze enkel naar de titel van een overkoepelend thema of van een deelrubriek.
- De doelen in verband met de onderzoekscompetentie, worden vooral dankzij de opdrachten in het kader van cultuurwetenschappen op een aanvaardbare wijze ingevuld. Toch is er ook hier sprake van een veeleer gebrekkige verantwoordingscultuur. Vorig schooljaar was er naast de opdracht voor cultuurwetenschappen ook een overkoepelende onderzoeksopdracht, maar de werkstukken zijn verloren gegaan waardoor er van een aantoonbare realisatie geen sprake is. Dit schooljaar is de invulling onder andere door het ontwikkelen van betere structuren en instrumenten op schoolniveau meer op peil: voor cultuurwetenschappen is er zowel een opdracht voor de graadsklas als voor de afzonderlijke leerjaren. Voor gedragswetenschappen werken de leerlingen aan een beperkt, maar goed gekozen toegepast onderzoek. Ondanks deze waardevolle aanzetten is het van belang er blijvend over te waken dat de leerlingen heldere onderzoeksvragen of hypothesen formuleren, een doordachte onderzoeksplanning opmaken en de onderzoeksmethode(s) voldoende verfijnd afstemmen op het onderzoeksprobleem.
- Het studiemateriaal voor cultuurwetenschappen krijgt dankzij het aanbieden van eigentijdse artikelen, schema's, overzichten en visueel materiaal een uitgesproken levensecht en actueel karakter. Het hoog actualiteitsgehalte zorgt ervoor dat de leerinhouden steeds ingebed worden in hedendaagse maatschappelijke debatten en vraagstukken. De veelheid van boeiende bronnen en recente gegevens gaat evenwel ten koste van structuur en transparantie. De cursus krijgt een rudimentaire indeling, maar een overzichtelijke inhoudstafel en voldoende duidelijke opdrachten bij het bronnenmateriaal zijn de ontbrekende schakels in het perspectief van leerondersteunende en didactische kwaliteit. Voor gedragswetenschappen is er enkel een leerboek voorhanden dat omwille van hergebruik niet mag bewerkt worden. De leerlingen brengen de belangrijkste begrippen wel onder in een begrippenlijst. Van de oefeningen en vragen die behandeld worden is er geen verplichte schriftelijke neerslag. Ook het maken van samenvattingen is een initiatief waar de leerlingen zich op vrijwillige basis voor engageren. Door deze aanpak worden de leerlingen verantwoordelijk gesteld voor hun eigen leerbegeleiding.
- De infrastructuurle voorzieningen en de didactische uitrusting bieden voldoende ondersteuning: er zijn twee vaklokalen die uitgerust zijn met tv, video- en dvd-speler. Voor cultuurwetenschappen is er een uitgebreide collectie aan naslagwerken voorhanden, maar een actualisering van het materiaal zal in de nabije toekomst aan de orde zijn. Voor gedragswetenschappen zijn er te weinig leermiddelen. Deze toestand vraagt om bijsturing. De ICT-integratie en het gebruik van het leerplatform is voor de beide vakken nog niet op peil.
- De professionele samenwerking tussen de vakken van het specifiek gedeelte enerzijds en tussen de vakken van het specifiek gedeelte en die van de basisvorming anderzijds, is zeer beperkt. Dit heeft deels te maken met de zware taakbelasting van sommige leraren die door het klein leerlingenaantal en de geringe bezettingsgraad verschillende vakken over verschillende leerjaren moeten geven. Bovendien heeft het lerarenteam de afgelopen jaren weinig stimuli of ondersteuning vanuit het beleid mogen ervaren. De vakgroepwerking is van recente datum.
- Met uitzondering van de component expressie voor gedragswetenschappen, is de evaluatie voldoende afgestemd op de leerplandoelen. De toetsen en de examens kunnen zowel op het vlak van diepgang als op het vlak van variatie van vraagstelling nog aan kwaliteit winnen. Bovendien zijn de toetsvragen niet altijd representatief voor de examenvragen. De taken en de opdrachten in het kader van de onderzoekscompetentie vormen een waardevolle aanvulling op de toetsen en de examens. Wat de transparantie van de evaluatie betreft, is er nog een beduidende groeimarge. Dit geldt zowel voor de verdeling van punten over taken, toetsen en proefwerken als voor het gebruik van evaluatiecriteria. Overleg en afspraken op het niveau van de vakgroep dringen zich op.
- De studieresultaten van de leerlingen zijn behoorlijk tot goed. Door de uiterst lage bezetting van deze studierichting zijn de aantallen te beperkt om een gefundeerde uitspraken te doen over het rendement van deze studierichting. De resultaten van de leerlingen in het vervolgonderwijs worden dermate recent bijgehouden dat ook over die outcomes geen gefundeerde uitspraken mogelijk zijn. Deze vaststelling is illustratief voor het ontbreken van een cultuur van interne kwaliteitszorg, vooral op schoolniveau.

**Lichamelijke opvoeding en sport in TSO III Lichamelijke opvoeding en sport**

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplanrealisatie voldoet globaal hoewel er een aantal tekortkomingen voorkomen. De leerplandoelstellingen voor theorie sport krijgen een degelijke invulling. Voor fysiologie zijn de leerplandoelstellingen i.v.m. energieleveringssystemen, de regulerende systemen (zenuwstelsel) en transportsystemen (lymfe) onvoldoende uitgewerkt. De leerinhouden worden bovendien te weinig gerelateerd aan de sportpraktijk. Voorts worden ze ongelijkmatig verdeeld over beide leerjaren. De kwaliteit van de cursussen varieert van voldoende tot ondermaats. Voor fysiologie is een aantal cursusonderdelen handgeschreven terwijl andere delen voornamelijk steunen op invuldidactiek.
- De bewegingsgebonden leerplandoelstellingen i.v.m. motorische competentie en gezondheid en veiligheid worden grotendeels in voldoende mate gerealiseerd. Een aantal leerinhouden i.v.m. atletiek (o.a. hordenloop, kogelstoten, hinkstapspringen) wordt onvoldoende behandeld. De leerinhouden i.v.m. ritmische en dansante vorming krijgen een te eenzijdige (voornamelijk conditiegerelateerde) invulling. De sportpractica basketbal, handbal en badminton vinden plaats in niet aangepaste infrastructurele omstandigheden (zie verder).
- Een aantal persoonsgebonden leerplandoelen dat betrekking heeft op het ontwikkelen van zelfconcept en sociaal functioneren, krijgt in enkele bewegingsdisciplines expliciete aandacht. In sommige bewegingsdisciplines worden persoonsgebonden leerplandoelen geëvalueerd. De leerplandoelen i.v.m. kiezen<sup>1</sup> krijgen te weinig aandacht doordat o.a. het aanbod keuzesporten op schoolniveau vastgelegd wordt.
- De school beschikt niet over geconcretiseerde leerlijnen voor bewegings- en persoonsgebonden doelen. Als gevolg van het beperkt leerlingenaantal, worden leerlingen van beide leerjaren voor de meeste vakken van de specifieke vorming samengezet. Bovengenoemde vaststellingen verzwakken een graduele opbouw van het curriculum.
- De stage wordt kwaliteitsvol ingevuld. Er is een algemene stageactiviteitenlijst voorhanden, maar specifieke stageactiviteitenlijsten per stageperiode ontbreken.
- De geïntegreerde proef (GIP) wordt kwaliteitsvol opgezet, begeleid en geëvalueerd.
- Het extracurriculaire bewegings- en sportaanbod evenals de geïntegreerde werkperiode ski verbreden en verdiepen het curriculum. Bijzonder waardevol is dat leerlingen in het kader van hun GIP betrokken worden bij de organisatie van graadgebonden sportdagen.
- De aandacht voor de vakoverschrijdende eindtermen is gering.
- De lessen verlopen in een taakgericht en veilig socio-emotioneel (leer)klimaat. Er is een goed contact tussen leraren en leerlingen. Afgerekende leertrajecten voor de onderscheiden leerjaren ontbreken. Zoals hoger aangestipt, ondersteunen niet alle cursussen het leerproces van de leerlingen. Remediëring gebeurt op vrijwillige basis en krijgt hierdoor een leraargebonden invulling. Leerlingen die om medische redenen niet kunnen deelnemen aan de practica kunnen rekenen op compenserende maatregelen. Er wordt evenwel niet voorzien in een geformaliseerd individueel leertraject. De aanbevelingen van het leerplan i.v.m. begeleid zelfgestuurd leren en ICT-integratie worden in een aantal opleidingsonderdelen opgevolgd.
- Voor de sportpractica bestaan vakafspraken i.v.m. de evaluatie-inhouden, de observatiepunten en de puntenverdeling. Voor een aantal sportpractica zijn evaluatiecriteria vastgelegd voor bewegings- en persoonsgebonden leerinhouden. Positief is dat leerlingen voor enkele opleidingsonderdelen (o.a. stage en GIP) betrokken worden bij de evaluatie van hun leerproces. De rapportering over de resultaten van de sportpractica en de sporttheoretische vakken is weinig specifiek.
- De proefwerken van de sporttheoretische vakken zijn zorgvuldig en overzichtelijk opgesteld. Ze zijn voorzien van een puntentelling per vraag zodat de leerlingen voldoende zicht krijgen op de belangrijkheid van de leerplandoelen/-inhouden en op het tot stand komen van de beoordeling. De proefwerkvragen peilen voornamelijk naar het beheersingsniveau kennis. De beheersingsniveaus inzicht en toepassing worden weinig getoetst.

---

<sup>1</sup> Eindterm 24: De leerlingen kunnen samen overleggen over en keuzes maken uit het mogelijke activiteiten aanbod van de school.

- De meeste sportpractica vinden plaats in de gymzaal van de school. Deze zaal is verouderd en niet geschikt voor de sportpractica basketbal, handbal en badminton. Ze is evenmin geschikt om gelijktijdig les te geven aan twee lesgroepen. Daartegenover staat dat de nabijgelegen en zeer goed uitgeruste gemeentelijke sporthal slechts in beperkte mate gebruikt wordt. Voor een aantal loopnummers (atletiek) ontbreekt een aangepaste loop piste. De sporttheoretische lessen vinden plaats in een lokaal die de identiteit van de studierichting niet weerspiegelt. De minimale materiële vereisten zijn grotendeels voorhanden. Voor fysiologie zijn echter onvoldoende leermiddelen aanwezig; voor gymnastiek ontbreekt een damesbrug.

## Verzorging, derde graad BSO

Voldoet

Vaststellingen

- De conclusie is gericht op de vakken AV expressie, TV/PV huishoudkunde, TV/PV opvoedkunde, TV/PV verzorging, de geïntegreerde proef (GIP) en stages.
- De leerplandoelstellingen worden voor de vakken AV expressie en TV opvoedkunde onvoldoende gerealiseerd. Binnen alle vakken maakt men gebruik van eigentijdse artikelen uit kranten en tijdschriften.
- De blokstages vermelden noch de dagen, noch het begin- en einduur zoals gevraagd in de omzendbrief 2002/09 met betrekking tot de stages. De activiteitenlijsten zijn niet aangepast aan de stageplaats en de individuele leerling: “de geplande lijst van stageactiviteiten, die gezamenlijk wordt opgesteld door de stagebegeleider en de stagementor moet rekening houden zowel met de genoten schoolse opleiding en vorming als met de fysische en psychische maturiteit van de leerling”. Hoewel de school wekelijks 34 lestijden organiseert, realiseert ze er slechts 32. Wekelijks worden twee lestijden stage minder gepresteerd, deze uren worden gecompenseerd door de twee weken blokstage. De overige vakken, die wegvallen tijdens de blokstages, worden niet gecompenseerd tijdens het schooljaar. Bij de organisatie van het schooljaar 2009-2010 zal de school deze situatie rechtzetten. De stages worden goed begeleid. Voor de stage is geen structureel overleg gepland. De evaluatie van de stage is summier, maar vanaf dit schooljaar werd begonnen met het sleutelen aan de stage-evaluatie. Hoewel er van de leerlingen zelfevaluatie wordt verwacht, worden deze elementen nog onvoldoende aangegrepen om werkpunten en bijstellingen te formuleren.
- Voor de GIP zijn de onderwerpen goed gekozen in functie van de opleiding. De uitwerking van de GIP neemt veel lesuren in beslag waardoor sommige leerplanrealisaties in het gedrang komen o.a. opvoedkunde. Er wordt goed samengewerkt met de vakken uit het specifiek gedeelte, maar slechts in beperkte mate met vakken uit de basisvorming.
- Door de lestijden AV expressie (Kinderzorg) te ontkoppelen in één lestijd plastische opvoeding en één lestijd muzikale opvoeding houdt de school weinig rekening met de pedagogisch didactische wenken uit het leerplan, dat stelt dat “de aangebrachte technieken best binnen een thematische aanbreng kaderen”. Vermits de twee leraren op verschillende scholen hun lesopdracht vervullen komt overleg in het gedrang. De psychomotorische expressie blijft in de kou.
- In de lessen opvoedkunde worden er leerinhouden aangereikt die niet in het leerplan zijn opgenomen. Mede hierdoor wordt een aantal leerplandoelstellingen niet of in mindere mate behandeld. In III,1 en III,2 komen een aantal leerplandoelstellingen niet of te beperkt aanbod: o.a. competenties m.b.t. communiceren met de zorgvrager, familieleden of andere hulpverleners (p. 47-48). Moeilijk en onaanvaardbaar gedrag onmiddellijk onderscheiden van normaal gedrag en passend reageren wordt niet behandeld. De competentie m.b.t. het intern communiceren, vooral ‘werken in teamverband’ en ‘omgaan met feedback als factor in de kwaliteitsverhoging’ krijgen te weinig aandacht. Positief is dat er per periode een spel- en speelgoedmap wordt aangelegd in samenwerking met de leraar expressie.
- De evaluatie sluit onvoldoende aan bij de verschillende categorieën leerplandoelstellingen en peilt in de meeste gevallen naar kennis. De vraagstelling is niet altijd duidelijk en correct geformuleerd. Soms vertrekt men van een situatieschets die representatief en valide is.

## 5.2 Schoolloopbaan

### 5.2.1 Rendement

Het rendement van de studieloopbaan van de leerlingen is veeleer zwak.

## Vaststellingen

- De gegevens over de interne en de externe leerlingenstromen tonen aan dat de school een vrij stabiele leerlingenpopulatie heeft. Het percentage van de leerlingen die in de school doorstromen, is met 87 % het hoogst in het ASO. In het BSO en het TSO benadert het percentage doorstromers de referentiegegevens (gemiddelden van scholen in gelijkaardige Vlaamse regio's). In het TSO stromen 70 % van de leerlingen door; in het BSO is dat 73 % (referentiegegevens respectievelijk 73,3 % en 69,3 %). De grootste instroom van leerlingen situeert zich vanzelfsprekend in de eerste graad. De instroom in het ASO is verwaarloosbaar en blijft in het BSO en het TSO beperkt. Van een echte neveninstroom is evenmin sprake: een klein aantal leerlingen komen vanuit een andere school hier het leerjaar overzitten.
- In de B-stroom van de eerste graad, het BSO en het TSO zijn de leerlingen met leerachterstand in de meerderheid met 67 %, 65 % en 77 %. De percentages zijn er beduidend hoger dan de referentiegegevens (54 %). In de A-stroom en het ASO tonen de gegevens een gunstiger beeld: ongeveer één op drie en één op vier leerlingen hebben leerachterstand.
- De attestering mist het perspectief van een prospectief en oriënterend deliberatiebeleid. Dit heeft niet zozeer te maken met het percentage A-attesten dat in alle graden en onderwijsvormen rond de 80 % schommelt en dus in vergelijking met de referentiegegevens zeer behoorlijk is. Het probleem situeert zich vooral in de wijze waarop de school met B- en C-attesten omgaat. Slecht 1 % van de eindbeslissingen betreffen een B-attest, terwijl 17 % van de leerlingen tegen een C-attest aanlopen en het jaar moeten overzitten. Deze gegevens wijzen erop dat de school de attestering niet aanwendt als een middel om de leerlingen zo snel mogelijk naar een passende studierichting te oriënteren.
- De school slaagt er niet in om de regelgeving correct toe te passen. Dit geldt voor de motivering van de B- en de C-attesten<sup>2</sup> die niet meer zijn dan een opsomming van de vastgestelde tekorten voor de vakken van de basisvorming en/of het specifiek gedeelte. De delibererende klassenraden vatten het formuleren van een advies zeer vrijblijvend op en onderbouwen ze zelden of nooit met schoolloopbaangegevens. Ook het hoog aantal uitgestelde beslissingen<sup>3</sup> is niet conform de regelgeving. De cijfers spreken voor zich: 19 van de 79 % A-attesten en 31 van de 17 % C-attesten komt er na een uitgestelde beslissing.
- De attesteringsgegevens van de voorbije twee schooljaren zijn door de huidige schoolleiding in kaart gebracht en verwerkt met het oog op interne evaluatie. De gegevens bevestigen dat er zich voor een aantal vakken zeer ernstige knelpunten voordoen, maar aan een grondige analyse en daarop afgestemde beleidsmaatregelen komt men nog niet toe.

## 5.3 Outcomes

## 5.4 Tevredenheid

---

<sup>2</sup> Zie omzendbrief SO 64 rubriek 8.1.7

<sup>3</sup> Zie omzendbrief SO 64 rubriek 8.1.2

## 6 ASPECTEN VAN DE WERKING

### 6.1 Algemeen

### 6.2 Personeel

### 6.3 Logistiek

### 6.4 Onderwijskundig

#### 6.4.1 Curriculum

#### 6.4.2 Begeleiding

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

##### 6.4.2.1 Afstemming andere partners

##### 6.4.2.2 Leerbegeleiding

##### Vaststellingen

- De leerbegeleiding wordt sterk bepaald door de GOK<sup>4</sup>-werking en sluit nauw aan bij de socio-emotionele begeleiding. Vanuit de GOK-werking is gekozen voor de thema's taalvaardigheidsonderwijs, preventie en remediëring van ontwikkelings- en leerachterstanden in de eerste graad en preventie en remediëring van studie- en gedragsproblemen in de tweede en derde graad. Een uitgebreide staf medewerkers staat in voor de leerlingenbegeleiding op schoolniveau.
- In de eerste graad wordt de beginsituatie van de leerlingen in kaart gebracht door gevalideerde TAS<sup>5</sup>-toetsen voor Nederlands en niet-gevalideerde toetsen voor wiskunde, Frans en motoriek. Leervorderingen worden evenwel nog onvoldoende vastgelegd zodat de school te weinig zicht krijgt op de effecten van de genomen initiatieven.
- Alleen in de A-stroom wordt een vast uur leren leren ingericht. Dit is opmerkelijk vermits 67 % van de leerlingen van de B-stroom een schoolse achterstand heeft en vooral zij hebben nood aan dergelijke leerbegeleiding. In de methodeschool en de klassieke schoolvorm worden verschillende methodes van leren leren gebruikt. De school heeft momenteel nog geen plan om het effect van die verschillende aanpak op de verdere studieloopbaan van de leerlingen in kaart te brengen. De initiatieven i.v.m. leren leren zetten in beide schoolvormen sterk in op het ontwikkelen van planningsvaardigheden. De initiatieven i.v.m. examenplanning krijgen een vervolg in het eerste leerjaar van de tweede graad.
- Leerlingen kunnen op eigen initiatief of op aanraden van de klassenraad deelnemen aan huiswerkklassen. Dit initiatief dat aanvankelijk georganiseerd werd voor leerlingen van de eerste graad, staat nu ook open voor leerlingen van de tweede en derde graad.
- In de derde graad bestaan verschillende initiatieven die de leercompetentie bij de leerlingen ontwikkelen. In het ASO is er een schoolbrede aanpak voor het ontwikkelen van onderzoekscompetentie. In de onderzochte opleidingen van het BSO en TSO krijgt de GIP een kwaliteitsvolle invulling. In derde graad van het ASO en TSO wordt seminariewerk ingericht. Leraargebonden zijn er initiatieven i.v.m. begeleid zelfstandig leren. Bovengenoemde waardevolle initiatieven zijn echter onvoldoende op elkaar

<sup>4</sup> Gelijke Onderwijskansen.

<sup>5</sup> Taalvaardigheidstoets aanvang secundair onderwijs.

afgestemd. Leerlijnen leren leren die over de graden heen reiken, ontbreken zodat de verwachtingen en de referentiekaders onvoldoende duidelijk zijn.

- De leerbegeleiding krijgt binnen de vakken en de opleidingen een leraargebonden invulling. Inhaallessen worden door de leraren op vrijwillige basis aangeboden. Niet alle leraren slagen erin om zelfs met kleine lesgroepen differentiëring en remediëring te integreren in hun lespraktijk. De vele en terugkerende tekorten voor sommige vakken en het hoge aantal uitgestelde beslissingen tonen aan dat een aantal leraren de evaluatiegegevens nog onvoldoende aangrijpt om te reflecteren over de invulling van het onderwijsleerproces.
- Het recentelijk ingevoerde digitale leerlingenvolgsysteem wordt voornamelijk ingezet voor de registratie van socio-emotionele problemen en de opvolging ervan. Op dit ogenblik wordt het leerlingenvolgsysteem nog niet gebruikt voor de opvolging van de leerbegeleiding.

### 6.4.3 Evaluatie

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

#### 6.4.3.1 Evaluatiepraktijk

##### Vaststellingen

- Uit de onderzochte vakken blijkt dat de validiteit van de evaluatie niet overal voldoet. Dit veroorzaakt een onbetrouwbaar beeld van de leerplanrealisatie en beïnvloedt daardoor ook de attestering. De school is zich hiervan bewust en is gestart met het ontwikkelen van een evaluatiebeleid. Ze heeft daarvoor een werkgroep opgericht die vakoverstijgende criteria zal uitwerken. Hiermee zal men o.a. adequater kunnen remediëren. De huidige rapportering vertoont daar immers weinig sporen van.
- Op schoolniveau bestaan er momenteel alleen voor de onderzoekscompetentie in het ASO gemeenschappelijke criteria. Daarnaast gelden een aantal praktische afspraken zoals voor de organisatie van de examens en het aantal evaluatiebeurten per rapportperiode. Voor het overige is de leerlingenevaluatie sterk vak- en/of leraargebonden. Er zijn wel verschillende goede voorbeelden voor de evaluatie van kennis, vaardigheden en attitudes.

## **7 STERKTES EN ZWAKTES**

### **7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is**

- De socio-emotionele begeleiding.
- De leerplanrealisatie in het methodeonderwijs en de aanpak van de leefschool.
- De initiatieven in verband met leren leren in de A-stroom van de eerste graad.
- De stage in de studierichting Lichamelijke opvoeding en sport.
- De geïntegreerde proef.

### **7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren**

- De onderwijsorganisatie (samensmeltingen; gebruik onderwijstijd en infrastructuur; organisatie stages).
- De profilering van het studieaanbod.
- De leerplangerichtheid in de tweede en derde graad.
- De leerbegeleiding op klasniveau.
- De evaluatiepraktijk.
- Zelfevaluatie en systematische kwaliteitsbewaking.

### **7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren**

#### Regelgeving

- De regelgeving over uitgestelde beslissingen en over de motivering van B- en C-attesten naleven.

## 8 ADVIES

In uitvoering van het Decreet van 17 juli 1991, inzonderheid het artikel 5, alsmede in uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de wijze waarop sommige bevoegdheden van de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap worden uitgevoerd van 2 februari 1999, artikel 10:

is het advies voor erkenning en financiering **GUNSTIG BEPERKT TOT HET SCHOOLJAAR 2011-2012**.

47944 - K.A. te Eeklo

De hieronder aangekruiste items scoren onvoldoende en hebben tot dit advies geleid.

### Voltijds secundair onderwijs

|                                         |   |                                                             |
|-----------------------------------------|---|-------------------------------------------------------------|
| Veiligheid                              |   | Omwille van                                                 |
| Organisatie van het welzijnsbeleid      |   |                                                             |
| Bewoonbaarheid                          |   |                                                             |
| Veiligheid van de leer- en werkomgeving |   |                                                             |
| Hygiëne, gezondheid en milieuzorg       |   |                                                             |
| Regelgeving                             | X | uitgestelde beslissingen en motivering van B- en C-attesten |
| VOET / VOOD                             |   |                                                             |

| Aanbod per graad, onderwijsvorm, studiegebied en studierichting |     |                              |                                 | Basis-<br>vorming | keuze/<br>Specifiek<br>gedeelte |
|-----------------------------------------------------------------|-----|------------------------------|---------------------------------|-------------------|---------------------------------|
| 1e graad                                                        |     |                              | A                               |                   |                                 |
| 1e graad                                                        |     |                              | B                               |                   |                                 |
| 1e graad                                                        |     |                              | Grieks-Latijn                   |                   |                                 |
| 1e graad                                                        |     |                              | Handel                          |                   |                                 |
| 1e graad                                                        |     |                              | Latijn                          |                   |                                 |
| 1e graad                                                        |     |                              | Mode - Verzorging-voeding       |                   |                                 |
| 1e graad                                                        |     |                              | Moderne wetenschappen           |                   |                                 |
| 2e graad                                                        | ASO | Algemeen secundair onderwijs | Economie                        |                   |                                 |
| 2e graad                                                        | ASO | Algemeen secundair onderwijs | Humane wetenschappen            |                   |                                 |
| 2e graad                                                        | ASO | Algemeen secundair onderwijs | Latijn                          |                   |                                 |
| 2e graad                                                        | ASO | Algemeen secundair onderwijs | Wetenschappen                   |                   |                                 |
| 2e graad                                                        | ASO | Sport                        | Sport                           |                   |                                 |
| 2e graad                                                        | BSO | Personenzorg                 | Verzorging-voeding              |                   |                                 |
| 2e graad                                                        | TSO | Handel                       | Handel                          |                   |                                 |
| 2e graad                                                        | TSO | Sport                        | Lichamelijke opvoeding en sport |                   |                                 |
| 3e graad                                                        | ASO | Algemeen secundair onderwijs | Economie-moderne talen          |                   |                                 |
| 3e graad                                                        | ASO | Algemeen secundair onderwijs | Economie-wiskunde               |                   |                                 |
| 3e graad                                                        | ASO | Algemeen secundair onderwijs | Humane wetenschappen            |                   |                                 |

| Aanbod per graad, onderwijsvorm, studiegebied en studierichting |     |                              |                                     | Basis-<br>vorming | Keuze/<br>Specifiek<br>gedeelte |
|-----------------------------------------------------------------|-----|------------------------------|-------------------------------------|-------------------|---------------------------------|
| 3e graad                                                        | ASO | Algemeen secundair onderwijs | Latijn-moderne talen                |                   |                                 |
| 3e graad                                                        | ASO | Algemeen secundair onderwijs | Latijn-wiskunde                     |                   |                                 |
| 3e graad                                                        | ASO | Algemeen secundair onderwijs | Wetenschappen-wiskunde              |                   |                                 |
| 3e graad                                                        | ASO | Sport                        | Wetenschappen-sport                 |                   |                                 |
| 3e graad                                                        | BSO | Personenzorg                 | Kinderzorg                          |                   |                                 |
| 3e graad                                                        | BSO | Personenzorg                 | Thuis- en bejaardenzorg/zorgkundige |                   |                                 |
| 3e graad                                                        | BSO | Personenzorg                 | Verzorging                          |                   |                                 |
| 3e graad                                                        | TSO | Handel                       | Informatiebeheer                    |                   |                                 |
| 3e graad                                                        | TSO | Sport                        | Lichamelijke opvoeding en sport     |                   |                                 |
|                                                                 |     |                              |                                     |                   |                                 |
|                                                                 |     |                              |                                     |                   |                                 |
|                                                                 |     |                              |                                     |                   |                                 |

## 9 REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf **1 september 2011** kunnen aantonen dat alle tekorten werden weggewerkt.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Trui Van Rie

Datum van verzending aan de directie en de inrichtende macht:

Voor kennisname

De directie/de inrichtende macht

Christine De Walsche